

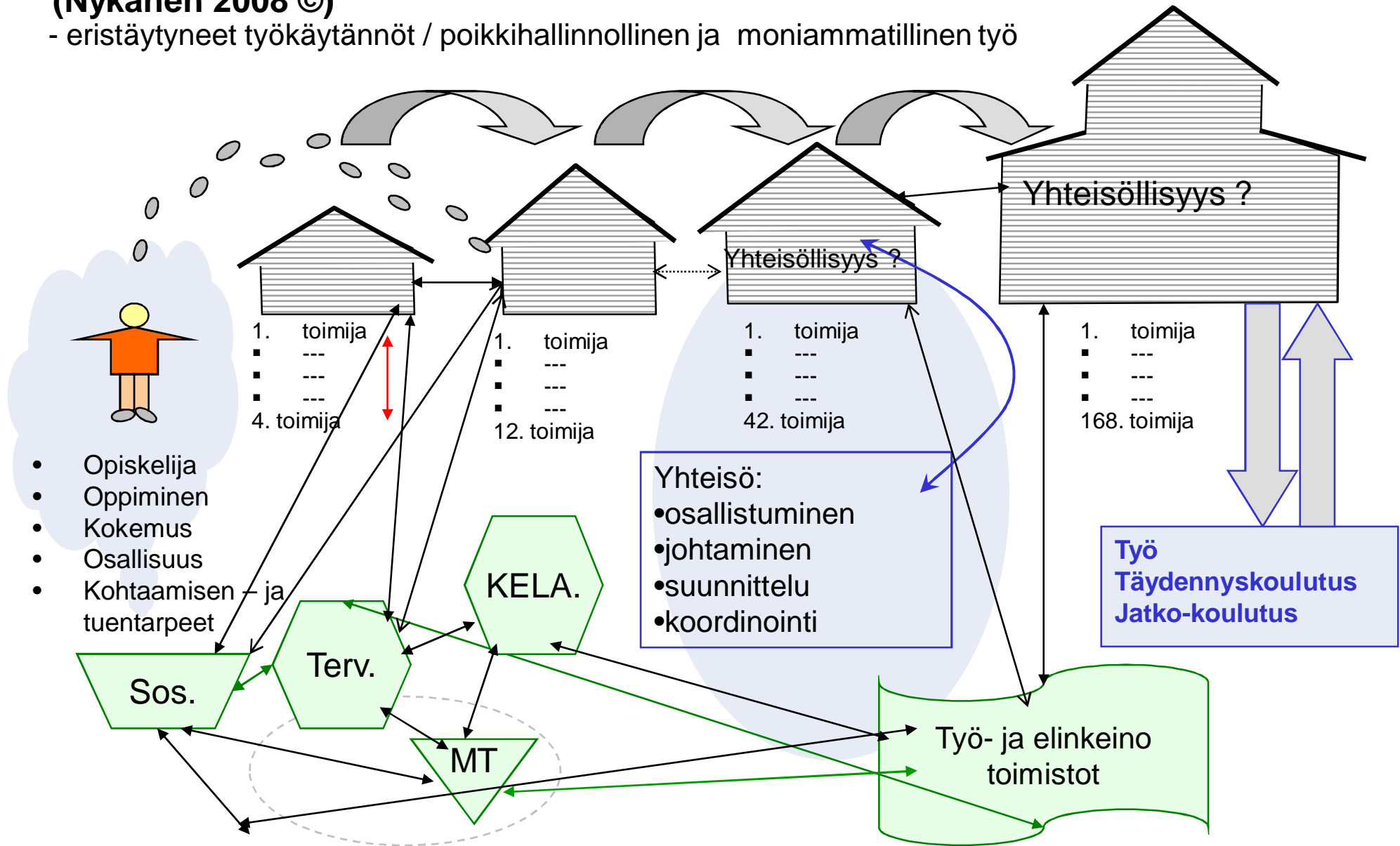
**Verkostot aikuisohjauksen kehittämisen
kulmakivinä**
**Elinikäinen oppimien ja ohjaus Päijät-Hämeessä -
seminaari**
26.5.2009

Seija Nykänen, tutkija, KTL

Opiskelijan opinpolku ja ohjauksen palvelujärjestelyiden konteksti

(Nykänen 2008 ©)

- eristäytyneet työkäytännöt / poikkihallinnollinen ja moniammatillinen työ

- Opiskelija
- Oppiminen
- Kokemus
- Osallisuus
- Kohtaamisen - ja tuentarpeet

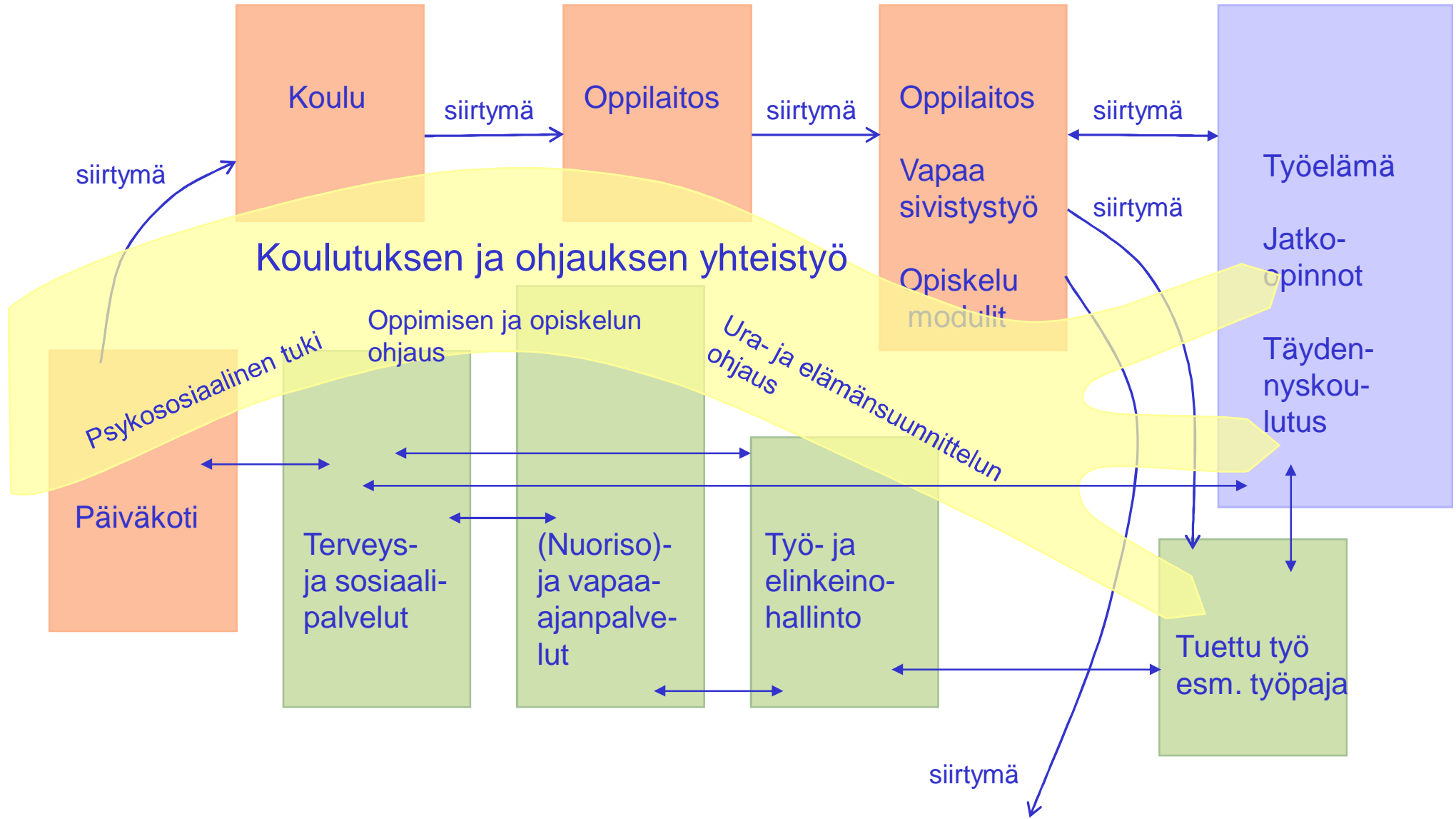
Yhteisö:

- osallistuminen
- johtaminen
- suunnittelu
- koordinointi

**Työ
Täydennyskoulutus
Jatko-koulutus**

**Työ- ja elinkeino
toimistot**

Opiskelijan opinpolun jatkumo ja sen edellyttämät suunnittelu ohjauksen palvelujärjestelyiden kontekstissa (Nykänen 2007)

Koulutuksen tutkimuslaitoksen CHANCES- hanke alueyhteistyöhankkeet (Nykänen ym. 2007)

- **Etelä-Suomen aikuislukiot** (8 aikuislukiota)
- **Helsinki** (nuoriso- ja aikuiskoulutuslinja ja kaksi toisen asteen ammatillista oppilaitosta)
- **Svenska Österbotten** (8 kuntaa)
- **Oulun alue:** useiden kuntien edustajia
- **Vantaa:** ohjauspalvelut ja sidosryhmäyhteistyö

CHANCES -hankeessa haastatellut moniammatilliset toimijat (Nykänen ym. 2007)

- Yhdeksän ryhmähaastattelua, joissa 61 haastateltua moniammatillista työntekijää:
 - hallinnon edustajia
 - rehtoreita, koulutusalaajohtajia
 - opinto- ja oppilaanohjaajia (po, lu, amm.)
 - erityisopettajia, terveydenhoitajia
 - kuraattoreita, koulupsykologeja, sosiaaliohjaajia
 - työelämän ja erilaisten projektien edustajia

Kokonaisvaltainen oppimisen ja opiskelun tuki ja ohjaus tavoitteeksi (Valtiontalouden tarkastusviraston raportti 146/2007 Oppilashuolto ja työpajatoiminta)

- Edellyttää poikkihallinnollista suunnittelua alueilla ja organisaatioissa
- Onnistuneiden opinpolkujen ja osallisuuden lisäämiseksi tarvitaan suunnitelma kokonaisvaltaisesta oppimisen ja opiskelun tuesta (valtione tarkastusviraston Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn tarkastusraportti 146/2007)

Ohjauksen konteksti on alue (Nykänen ym. 2006)

Organisaatioita/tahoja, jotka osallistuvat ohjauksen palvelujärjestelyjen tuottamiseen ovat

- Koulut ja oppilaitokset, päiväkodit
- Oppilas- ja opiskelijahuoltosäädösten perusteella ohjauksesta ovat näiden lisäksi vastuussa sosiaali- ja terveystyöpalvelut.
- Euroopan unionin ja kansallisen ohjaukseen liittyvän elinikäisen oppimisen luonnehdintojen mukaan vastuussa ovat myös työvoimapolitiset palvelut.
- Ohjauksellisia tehtäviä on lisäksi nuorisotyö- ja vapaa-aikapolitista palveluja tarjoavilla organisaatioilla sekä esimerkiksi vankeinhoitolaitoksilla ja puolustusvoimilla
- erilaisilla projekteilla, hankkeilla ja
- kolmannen sektorin toimijoilla.

Ohjauksen suunnittelu: Alue –käsite ohjauksen kannalta (Nykänen 2009)

- Määriteltävä aina suunnittelutyön aluksi
- Alueet eroavat maantieteellisesti, toiminnallisesti, kulttuurisesti, historiallisesti ja taloudellisesti
- Alueen sisällä voi olla pienempiä toiminnallisia alueita, jotka tulee määritellä
- Alueella on rajat
- Alue huolehtii koulutus- ja ohjustarjonnasta: esim. perusopetuksen alue (vapaa hakeutuminen koko kaupunki/ tai oppilaiden lähikoulun alue/ tai perusopetuksen ja sosiaalipalveluiden yhteistoiminta-alue/ tai aluerehtorin alue)

Opinpolkukäsite on alueen kouluttautumispolku, joka suunnitellaan

Opinpolulla tarkoitetaan

- suunniteltua, toteutunutta ja koettua elinikäisen oppimisen, opintojen etenemisen ja oppimiskokemusten prosessia.
- Se etenee ajallisena prosessina, joka sisältää vaiheet ennen opintojen alkua, opintojen alkaessa, opiskelun aikana, opintojen päättövaiheessa ja opintojen jälkeen.
- Opinpolku muodostuu jatkumoksi yksilön opiskelu- ja työurasta. (Elinikäisen oppimisen muistio 2000, 17 -18; Kasurinen 2004, 48; Numminen, Heino, Joronen-Vallin, Karlsson, Lerkkanen, Virtanen & Pirttiniemi 2005.)

Moniammatillista viranomaistyötä ja sen lakisääteistämistä selvittävän poikkihallinnollisen työryhmän esitykset: (OPM 5:2009)

1. kunta asettaisi moniammatillisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston viranomaisyhteistyöryhmän
2. kunta tarjoaisi ja lisäisi nuorille suunnattuja ohjaus- ja tukipalveluja
3. opetusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, puolustusministeriö sekä ympäristöministeriö, sisäasiainministeriö ja oikeusministeriö yhdessä suosittaisivat omalle hallinnolleen sitoutumista paikallistason moniammatillisen viranomaisyhteistyön, nuorten ohjaus- ja palveluverkoston kehittämiseen nuorten palvelujen tehostamiseksi ja niiden laadun turvaamiseksi.
4. Budjetti ehdotus
5. Koulutus, mm. tietosuoja...
6. Nuoret aktiivisesti mukaan (nuorilta lupa heidän tietojensa luovuttamiseen tarvittaessa toiselle viranomaiselle tai nuoren asioiden käsittelemiseksi toisessa viranomaisessa)

Moniammatillisen työn tarve asiakkaan kannalta (OPM 5/2009)

- nuori ei osallistu oppivelvollisuusikäisenä perusasteen koulutukseen ja nuoren huoltajat kokevat tarvitsevansa viranomaisapua tilanteen selvittämiseksi,
 - ei ole hakenut/ saanut/ vastaanottanut yhteishaussa jatko-opiskelupaikkaa, ei aloittanut opintojaan saamassaan jatko-opiskelupaikassa tai
 - keskeyttää toisen asteen opinnot siirtymättä toiselle opintoalalle, töihin tai muuhun aktiiviseen toimintaan
 - ei työllisty ja hänen arvioidaan tarvitsevan moniammatillista yhteistyötä
 - keskeyttää toistuvasti hänellä suunnitellut aktivointipalvelut
 - keskeyttää ase- tai siviilipalveluksen
 - arvioi tarvitsevansa tukea elämäntilanteensa järjestämiseen
 - arvioi tarvitsevansa moniammatillista palvelukokonaisuutta, joka räätälöidään asiakaslähtöisesti
 - itse pyytää päästä toiselle viranomaiselle tai toisen sektorin palveluihin.
7. Työryhmä esittää, että jatkoselvitetään asiaa, jossa nuorelta ei ole saatu nimenomaista suostumusta häntä koskevien tietojen siirtämiseen. Selvitetään, tulisiko viranomaisten tarjota aktiivisesti palveluja ja tukea nuorelle.

Verkostomaisen työskentelyn elementtejä

(Nykänen 2005)

Verkoston organisoimisessa tärkeää

- yhteiset tavoitteet,
- prosessien näkyväksi tekeminen
- työn- ja vastuunjaosta sopiminen
- ammatiltaan, koulutustaustaltaan ja työiältään eri-ikäisten työntekijöitten vuorovaikutus

Toimijoiden taidot:

- osallistuminen, vertaisoppiminen
- sitoutuminen ja luottamus
- sosiaaliset ja tiimityötaidot
- konsultointitaidot ja konsultoinnin vastaanottaminen
- yhteinen kouluttautuminen verkostotyöskentelyyn
- tieto- ja viestintätekniikan käyttö

Sitoutuminen ja luottamus (Nikkanen & Lyytinen 1996;

Nykänen 2009)

Sitoutuminen ihmisen vapaaehtoista, henkilökohtaiseen intressiin perustuvaa kiinnostusta panna itsensä likoon, jonkin asian puolesta.

Sitoutumiseen kehittyvänä ja oppimiseen kytkeytyvänä prosessina: verkostotoimintaan sitoutuminen tapahtuu:

- vaikuttamismahdollisuuksien,
- taustojen ja toiminnan vaihtoehtojen tuntemuksen kautta
- syvenevän ymmärryksen avulla.

Luottamus syntyy verkostossa

- avoimista organisaatioiden toimintakulttuureista,
- yhteisesti hyväksytyistä strategioista sekä
- avoimesta ja runsaasta tiedonkulusta.

Verkostojohtamiseen tulisi sisältyä jaetun johtamisen elementit:

- osallistavuus ja
- vastuun antaminen sekä
- johtamisen työnjakoon osallistumismahdollisuudet.

Pitempikestoinen, prosessiin perustuva, osallistava täydennyskoulutus (Nykänen 2009)

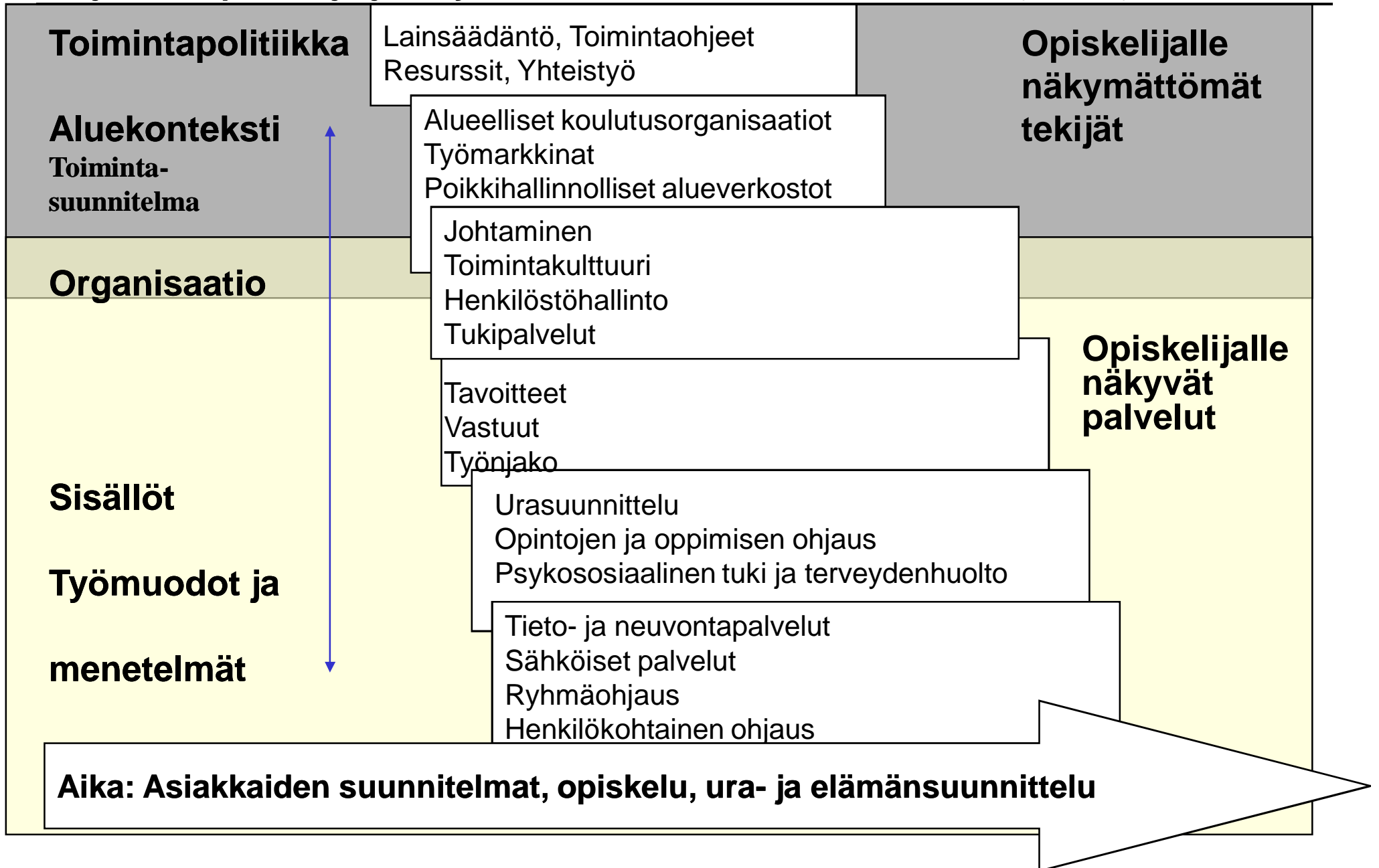
tarkoittaa esimerkiksi sellaisia koulutusteemoja, joilla haetaan vastauksia, miten

- yksinäisestä työstä siirrytään synergiaan ja ratkaisujen etsimiseen yhdessä
- kehitetään konkreettisten työvälineiden uusiin verkoston käyttötarkoituksiin
- irrallisista työkäytännöistä siirrytään kokonaisuuksien hahmottamiseen
- ratkaistaan ongelmia tietoverkkojen avulla
- järjestetään alueellista poikkialueellista koulutusta
- luodaan alueellinen systemaattinen täydennyskoulutusohjelma ottamaan huomioon esimerkiksi opinpolun nivelvaiheiden toiminnan tarpeet

Ohjauksesta moniammatillisena ja poikkihallinnollisena työnä

- Diat 10 - 32

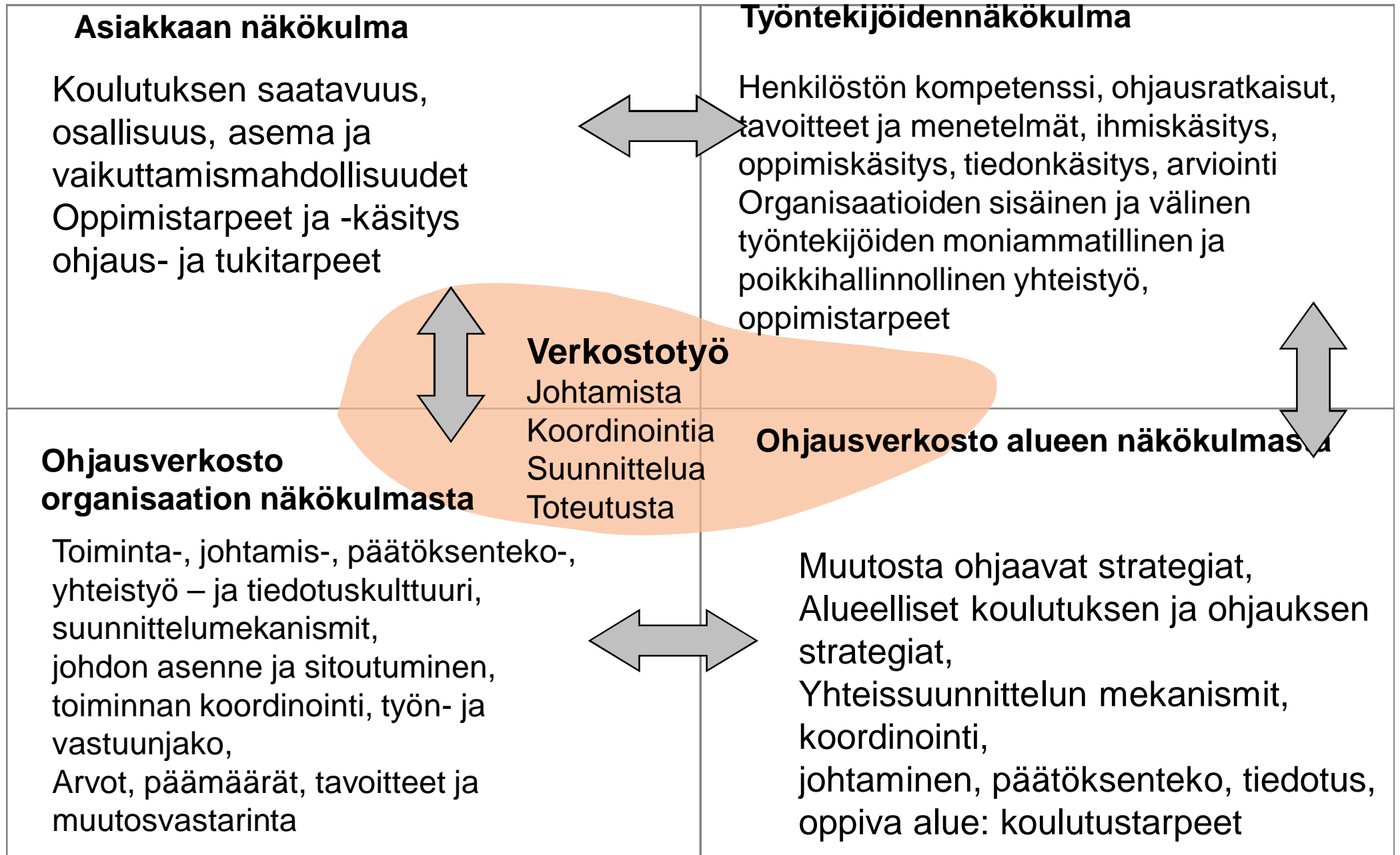
Ohjauksen palvelujärjestelyt (Vuorinen, Kasurinen & Sampson 2006; Nykänen ym. 2007)

Ohjauksen palvelujärjestelyiden matriisi (Hakulinen & Kasurinen 2002; Kasurinen & Vuorinen 2003; Nykänen ym. 2007)

Toiminta poliittinen ulottuvuus	Lait, asetukset, määräykset, opetussuunnitelmat, alueelliset strategiat ja suunnitelmat	↑ ↓
Kontekstuaalinen ulottuvuus	Toimintapolitiikan toimeenpano: aluesuunnitelma; verkostotyön johtaminen, koordinointi; alueen, koulutuksen ylläpitäjän, työelämän ja oppilaitoksen sisäinen suunnittelu, tiedotus ja tietopankki palveluista; TVT:n käyttö	
Organisaatio- ulottuvuus	Koulutustarjonnan suunnittelu, yhteistyö opp. sisällä ja poikkihallinnollinen yhteistyö; johtaminen ja tiimityö; perehdytys, kodin ja koulun/oppilaitoksen yhteistyö	
Vastuu- ulottuvuus	Kuka/ ketkä toimivat? Palvelurakenteen kuvaus alueella ja eri organisaatioissa, toimijarekisteri, TVT:n käyttö	
Työnjaollinen ulottuvuus	Työnjaon selkiinnyttäminen eri organisaatioissa ja oppilaitoksissa, koulutuksen suunnittelu-, ohjaus- ja oppilashuollon synkronointi, 'ohjaus kuuluu kaikille oppilaitoksessa', Oppilaan oppimisen tuentarpeet; varhainen tunnistaminen ja puuttuminen	
Sisällöllinen ulottuvuus	Tukimuotojen kokonaisuus: psykososiaalinen, oppimisen ja opiskelun sekä ura- ja elämänsuunnittelun tuki ja ohjaus	
Menetelmällinen ulottuvuus	Ryhmä- ja henk. koht. ohjaus, oppilashuoltomenetelmät,, henkilökohtaistaminen, osaamisen tunnustaminen, työssäoppiminen	

Ohjauspalveluiden arviointinäkökulmat (Nykänen ym.2007; Tenhula 2007)

Taulukko. Moniammatillisuus organisaatioiden sisällä ja välillä, hallinnon alan sisäisenä tai poikkihallinnollisena yhteistyönä

(Nykänen ym. 2007)	Yhden hallinnonalan sisäinen yhteistyö	Poikkihallinnollinen yhteistyö (esimerkiksi oppilaan- (opo, erityisopettaja,
Organisaation sisäinen yhteistyö (esimerkiksi oppilaitos)	Esimerkiksi oppilaitoksen opinto-ohjaaja ja erityisopettaja	Esimerkiksi oppilaan-ohjaaja, koulukuraattori, terveydenhoitaja, erityisopettaja
Eri organisaatioiden välinen yhteistyö (esimerkiksi oppilaitos, sosiaalipalvelut, terveydenhuolto, työvoimahallinto)	Esimerkiksi perusopetuksen ja lukion opinto-ohjaajat	Esimerkiksi oppilaan-/opinto-ohjaaja, ammatinvalintapsykologi ja terveyskeskuslääkäri

1) Asiakasnäkökulma: Elinikäisen oppimisen tukemiseksi tarvitaan (Nykänen 2008)

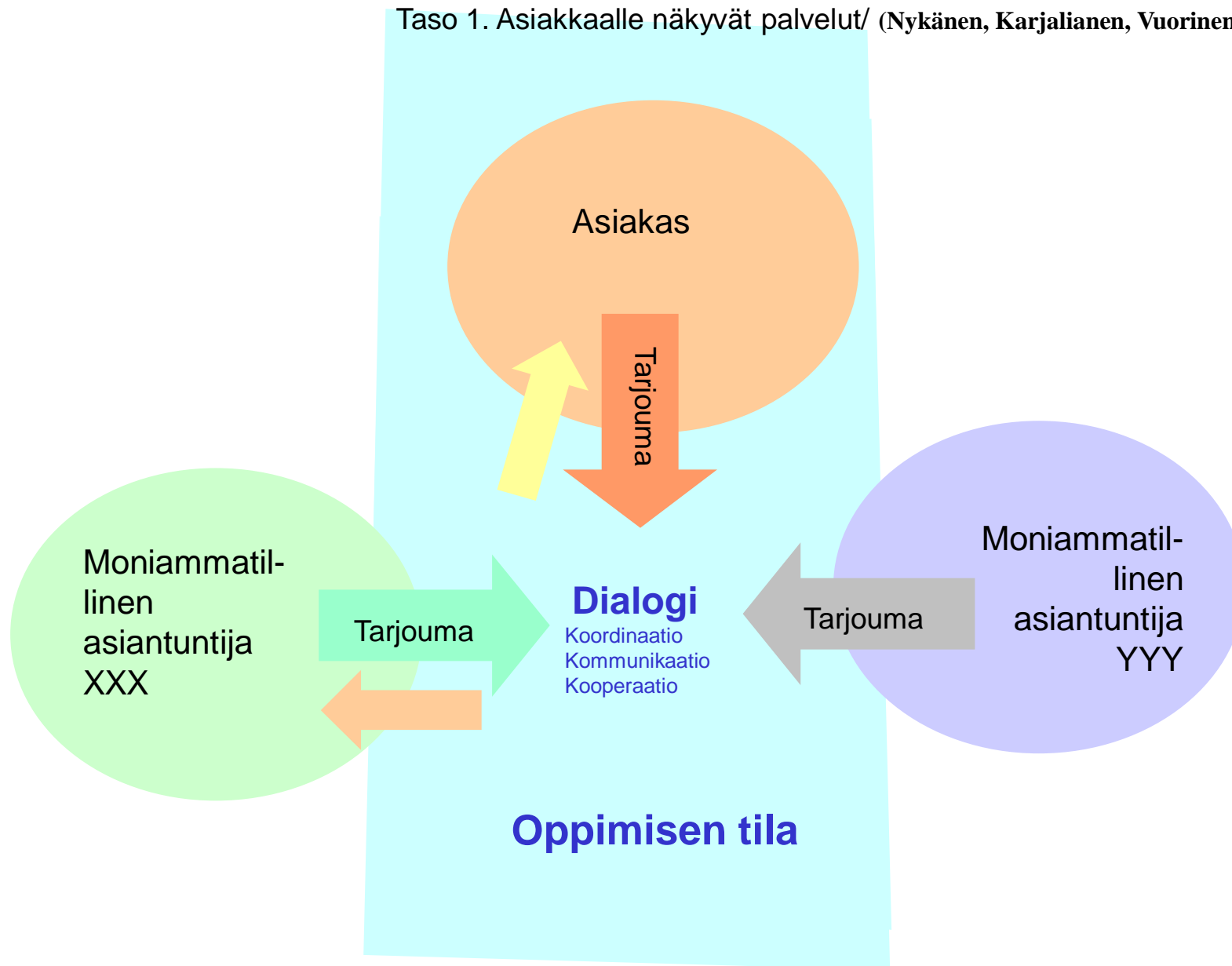
- asiakaslähtöiset,
- autonomisen toiminnan mahdollistavat ja
- systemisesti tuotetut elinikäisen ohjauksen palvelut yksilön opinpolun eri vaiheisiin
- tieto- ja viestintätekniikan käyttöä ohjauksen palvelujärjestelyjen tiedottamisessa sekä koulutus- ja työelämätiedon levittämisessä tulisi tehostaa
- opiskelijan opinpolun nivelvaiheiden ohjausta ja seuranta tulisi kehittää ja koordinoida
- riskiryhmiin kuuluvat asiakkaat tarvitsevat erityisesti oppilaitosten sisäistä ja välistä, alueellista ohjauksen moniammatillista verkostoyhteistyötä.

2) Moniammatillinen ja poikkihallinnollinen työote (Nykänen 2008)

- Moniammatillinen, suunnitelmallinen työote ja sitä vahvistava täydennyskoulutus tukevat alueellisen ohjausverkoston kehittämistä.
- Moniammatillinen työ voi olla organisaation sisäistä tai organisaatioiden välistä.
- Ohjauksen järjestämisessä tarvitaan moniammatillisia kumppaneita, joilla on riittävän erilaista pääomaa (Karjalainen, Heikkinen, Huttunen & Saarnivaara 2006, 101), sillä *kukaan ei yksin pysty vastaamaan asiakkaan palvelutarpeisiin*.
- Moniammatillisen uuden tiedon luomisen keskeinen edellytys on rajapinta, kohtaaminen oppimisen tilassa, jossa voidaan dialogissa luoda yhteinen, jaettu ymmärrys yhteistyön pohjaksi (Nonaka & Konno 1998; Tynjälä, Nikkanen, Volanen & Valkonen 2005, 31.)

Moniasiantuntijuus

Taso 1. Asiakkaalle näkyvät palvelut/ (Nykänen, Karjalainen, Vuorinen & Pöyliö 2007)

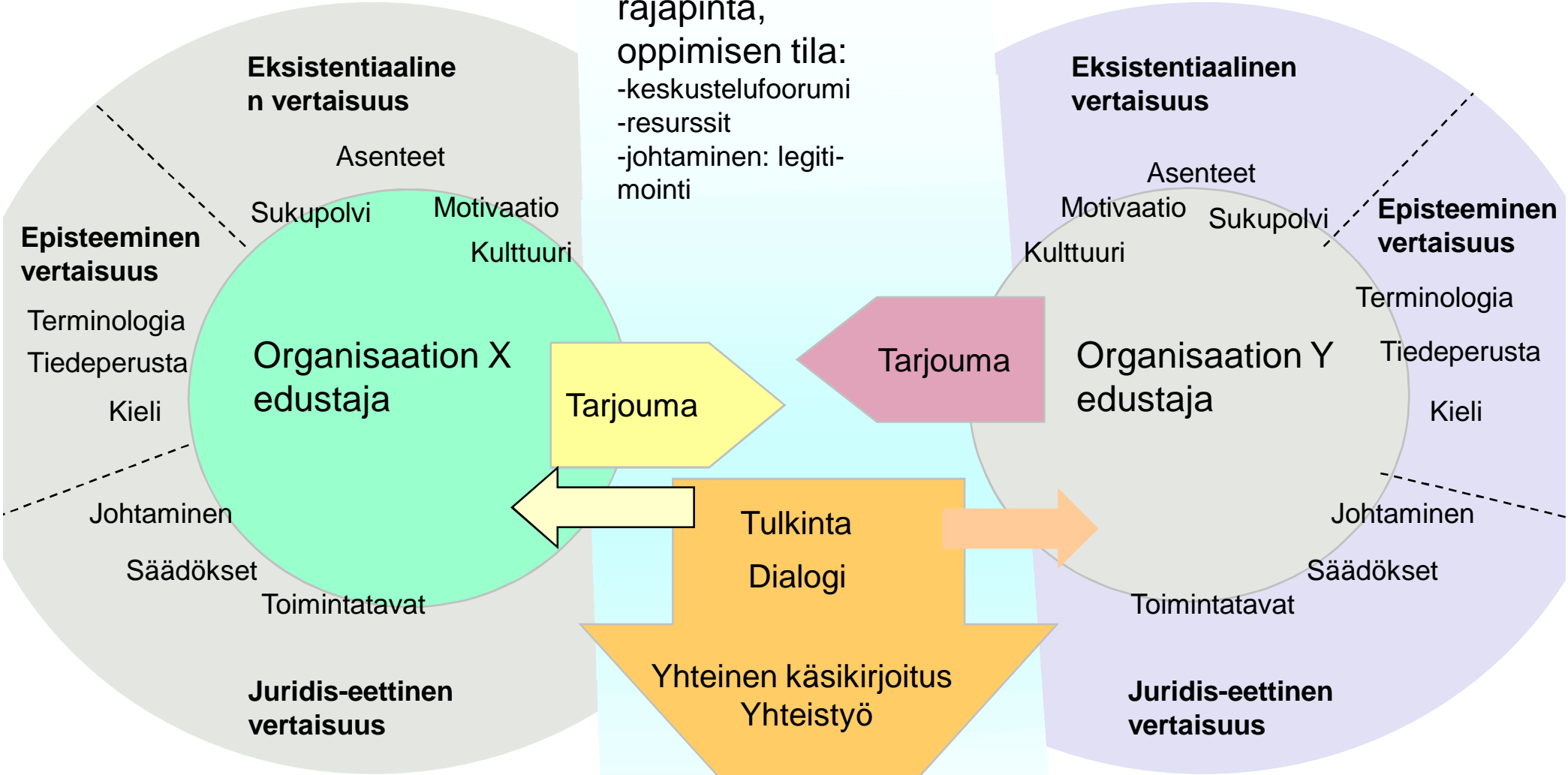

Moniammatillinen

rajapinta,

oppimisen tila:

- keskustelufoorumi
- resurssit
- johtaminen: legiti-
mointi

Moniammatillinen yhteistyö oppimisen tilassa (Nykänen ym. 2007; Juutilainen 2003; Engeström 2004; Karjalainen, Heikkinen & Saarnivaara 2007)

Tarjouma

Tarjoumat ovat esineitä, asioita, tietoa, taitoa..

Käsitteitä ja kokemuksia, jotka avaavat toiselle ihmiselle toiminnan mahdollisuuksia. (Gibbson 1986; Vähämöttönen 1998)

Tarjoumat ovat puhujan tarinoita hänestä itsestään, elämästään ja kokemuksestaan (Juutilainen 2003).

Tarjoumien ilmaiseminen on oman hiljaisen tiedon ilmaisemista.

Luottamuksellinen, avoin vuorovaikutus, pääsy toisen maailmaan voi syntyä kuuntelemalla ja yhdessä tulkitsemalla tarjoumia, tarinoita ja niihin sisältyvää hiljaista tietoa.

Alueellinen moniammatillinen ja poikkihallinnollinen yhteistyö (Nykänen ym. 2007)

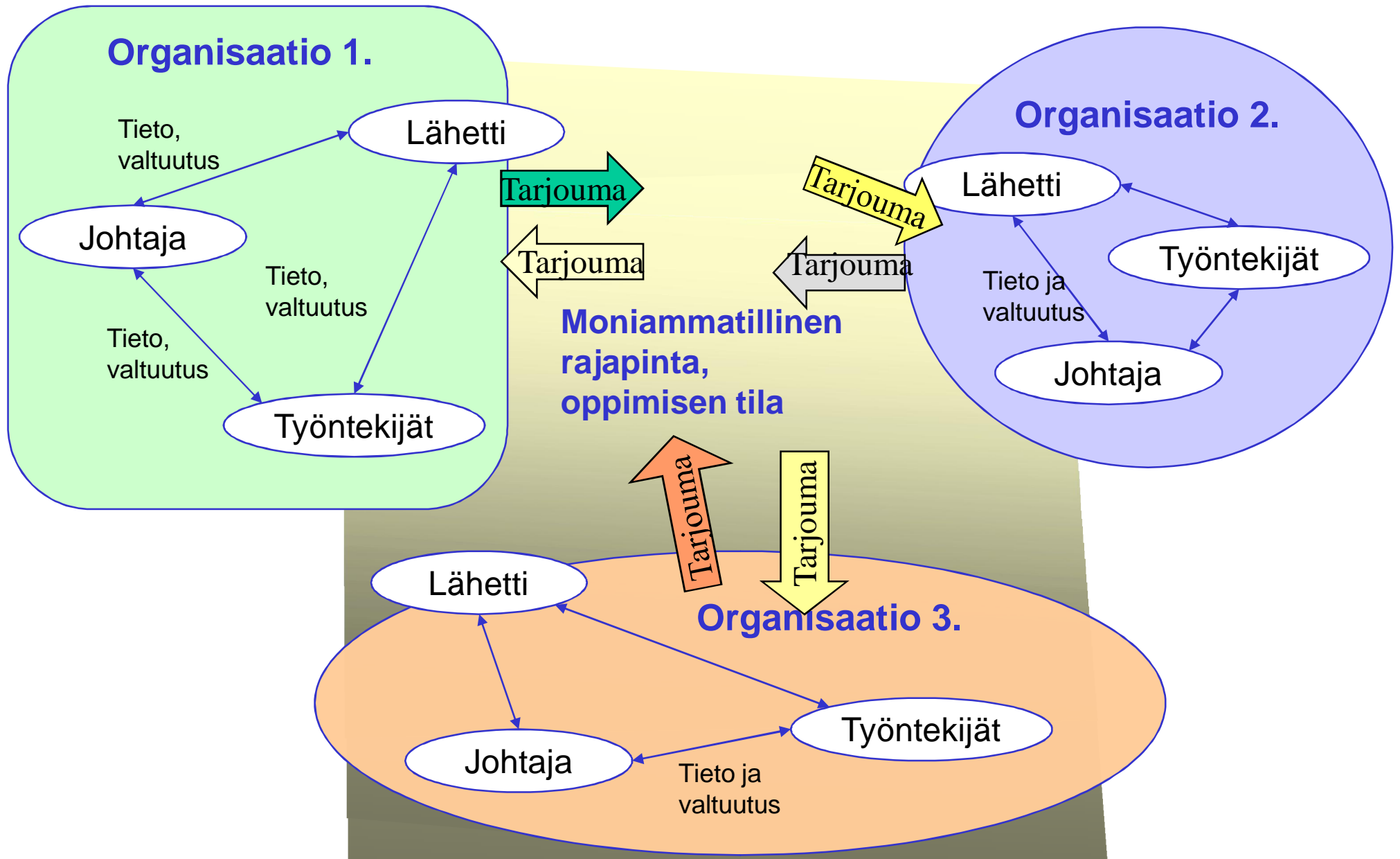
- alueellisen ohjauksen verkostoyhteistyön ydin on alueellinen asiantuntijaryhmä – valmistelu
- tarvitaan alueellinen ohjauksen foorumi, tieto kumppaneista, alueellisen koulutuksen strategioihin kytkeytyvä ohjausstrategia ja yhteistyön toteuttamissuunnitelma.
- alueellista strategista suunnittelua tarvitaan, koska *yksi työntekijä tai viranomainen ei pysty vastaamaan asiakkaan ohjaustarpeisiin.*
- suunnittelu, koordinointi ja poikkihallinnollinen päätöksenteko ja toimivat rekisterit.

Alueellisen yhteistyön kehittämistarpeet organisaation näkökulmasta (Nykänen ym. 2007)

- Vuorovaikutus organisaation ulkoisiin poikkihallinnollisiin kumppaneihin
- Epäterveen kilpailun purku
- Henkilösuhteille perustuvien verkostojen laajentaminen myös organisaatioiden väliseksi yhteistyösuhteiksi
- Tuki organisaatio lähetin työlle
- Verkostossa opitun tiedon kytkös organisaation osaamisen kehittämiseen (foorumit, keskustelu, koulutus)
- Käyttäjädemokratia, asiakkaiden osallisuus
- Johtamisen haasteet: muutos-, visio-, prosessi- ja jaettu johtajuus
- Matka tiimityötä kohti
- Uusien työntekijöitten perehdytys ja perehtyminen merkityksellistä

Alueellisten palveluiden strateginen suunnittelun vaiheet (Sampson 2008; Nykänen 2009)

- kutsutaan koolle tarpeelliset tahot
- arvioidaan yhdessä olemassa olevia palveluita (apuna esim. VOP-malli)
- selkeytetään eri hallinnonalojen ohjausrooleja
- sovitaan yhteistyösuhteista
- määritellään päätöksenteko kanavat
- kootaan yhteiset resurssit koordinoituihin
- sovitaan pelisäännöt, jotka viestitään kaikille osapuolille toimijoinen
- jaetaan yhteistyön vastuut
- järjestetään koulutusta organisaatioiden edustajille
- sovitaan kokoontumisista, asialistoista, asioiden kirjaamisesta ja tiedottamisesta
- viestitään päätöksistä toimijoille, asiakkaille, kuten yhteistyökumppaneille, oppilaille, opiskelijoille, huoltajille ja vanhemmille sekä työelämän ja yritysten edustajille

Organisaation lähetin toiminta moniammatillisessa ja poikkihallinnollisessa verkostossa (Nykänen ym. 2007)

Alueverkoston haasteita 1. (Nykänen ym. 2007)

- Väestön kasvun polarisaatio – alueiden erilaisuus
- Koulutustarjonta: yhteiskunnan ja työelämän tarpeet – kohtaanto – enneakointi - yksilön kokemat koulutustarpeet
- Arvioinnin ja seurantajärjestelmien kehittämistarpeet
- Yhtenäisen opinpolun toteutuminen opiskelijalle:
 - yhtenäinen perusopetus
 - toisen asteen yhteistyö: hallinnollisesti, rakenteellisesti, sisällöllisesti, henkilöstön kannalta
 - korkeakoulu ja aikuiskoulutustarjonta sekä yhteistyö alueella
- Opintojen ja ohjauksen saatavuus, riittävyys sekä läpäisy
- Kokonaisvaltaiset tukipalvelut: yleinen ja erityinen tuki
- Poikkihallinnollinen yhteistyö opiskelun tuen järjestämisessä

Alueverkoston haasteita 2. (Nykänen ym. 2007)

- Toimintakulttuurin muutostarve hallinnossa: työvoima, sos, siv, terv. poikkihallinnollinen yhteistyö vielä ohutta
- Ohut poikkihallinnollinen kansallinen ja alueellinen strategiatyö
- Suurten organisaatioiden hallinnon sisäinen työnjako ja siitä tiedottaminen, työvoimapula pienessä hallinnossa
- Päätöksenteon ja hallinnon etäisyys toimijoista ruohonjuurella varsinkin suurissa organisaatioissa
- Asiakkaan palvelujen järjestäminen luukulta toiselle – mallin mukaan
- Aluetyötä kuvataan myös kilpailun ja kateuden sävyin.

Alueverkoston organisoinnin haasteita 3.

(Nykänen ym. 2007)

- Alueilla tarvittaisiin tiedotusta ja koulutusta yhteistyön kehittämiseksi .
- Tieto- ja viestintätekniiikan hyväksikäyttö verkoston tiedonkulussa: oppilaitosten ja eri hallinnonalojen välisessä tiedonsiirrossa, tiedotuksessa asiakkaille, verkostokumppaneille, työelämään

Alueellinen asiantuntijaryhmä (Nykänen ym. 2007)

- Yhteistyön lähtökohta moniammatillisuus ja poikkihallinnollisuus, strategiatyön tarve

Osallistujat:

- Työ- ja elinkeinohallinto
- Opetus- ja koulutuspalvelut
- Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut
- KELA
- Työelämä
- Aluehallinto ja kunnat

Ohjauksen arviointi

- Diat 29 - 34

Edellytyksiä verkostoyhteistyölle

STRATEGIATASO

- Alueellisen yhteistyön **tarve** hahmotetaan
- Alueelliset yhteistyökumppanit tunnistetaan
- Alueellisen yhteistyöfoorumi perustetaan.
- Ohjausta tarkastellaan alueellisena yhteistyöprosessina

Strategisen oppimisen kehän 4 vaihetta

(Alava 1999)

- 1) Koulutuksen ja ohjauksen nykytilan ja sen muutostarpeen analyysi ja arviointi**
- 2) Koulutuksen ja ohjauksen vision luominen palvelujärjestelyihin osallistuvien toimijoiden kesken**
- 3) Viestintä ja sitoutuminen: keskustelu visiosta, tavoitteista ja strategioista (yhteiset käsitteet ja kieli)**
- 4) Toiminta ja jatkuvan oppiminen: suunnitelmien toimeenpano roolien, tavoitteiden, vastuiden ja aikataulujen mukaan sekä osaamisen jakaminen**

Verkostomaisesti tuotettujen ohjauksen palvelujärjestelyjen malli VOP-Malli (Nykänen ym. 2007)

Ohjauksen systeemin taso		Ohjauksen ulottuvuudet		Mallin kysymykset strategisen oppimisen kehän viitekehyksessä			
		Vahvuudet	Kehittämistarpeet	Analyyysi ja arviointi	Visiot, strategiat, kehittämistavoitteet	Viestintä ja sitoutuminen	Toiminta ja jatkuva oppiminen
Taustasuunnittelu	I Ohjausta koskeva julkinen päätöksenteko	Toimintapoliittinen ulottuvuus		Bottom up ↑ ↓ Top down	Uudistava toiminta (third loop learning)		
		Kontekstuaalinen ulottuvuus					
	II Ohjausjärjestelyt (I ja II taustalla ohjaus-, organisaatio-, johtamis-, verkosto- ja systeemiteoriat)	Organisaatioulottuvuus			Joustava toiminta (second loop learning)		
		Vastuu-ulottuvuus					
Asiakkaalle näkyvät palvelut	III Asiakkaalle näkyvät ohjauspalvelut (Taustalla ohjausteoriat)	Työnjaollinen ulottuvuus		Palautteen pohjalta tarkennettu toiminta (first loop learning)			
		Sisällöllinen ulottuvuus					
	Menetelmällinen ulottuvuus		Aikaulottuvuus - opinpolku				
	Aikaulottuvuus - opinpolku						

Esimerkkejä mallin kysymyksistä 1.

I OHJAUSTA KOSKEVA JULKINEN PÄÄTÖKSENTEKO

1.1.1 OHJAUKSEN TOIMINTAPOLITIIKAN KANSALLINEN ARVIOINTI

- Miten arviointitieto otetaan huomioon ja miten sitä käytetään kansallisessa ohjausjärjestelyjen a) toiminnan uudelleen visioinnissa, b) päätöksenteossa, c) kehittämisessä?
- Mitkä ovat kansallisten ohjausjärjestelyiden arvioinnin ja laadunvarmistuksen lähtökohdat ja periaatteet?
- Millaisille indikaattoreille kansallisten ohjausjärjestelyjen arviointi perustuu?
- Ketkä ovat mukana ohjausjärjestelyjen arviointitiedon tuottamisessa?

Esimerkkejä mallin kysymyksistä 2.

II OHJAUSJÄRJESTELYT

2.1. Organisaatioiden välinen alueellinen poikkihallinnollinen yhteistyö

VIESTINTÄ JA SITOUTUMINEN

- Miten varmistetaan, että alueellisen ohjauksen palvelujärjestelyjen verkostolla on riittävän yhteneväiset ohjauksen käsitteet ja kieli, keskinäinen luottamus ja sopimuskäytännöt?
- Miten yhteisen kielen ja käsitteiden, luottamuksen ja sopimuskäytäntöjen rakentamista pyritään edistämään?
- Miten on varmistettu, että alueen ohjauksen palvelujärjestelyjen työntekijät tuntevat a) oman organisaationsa ja b) alueen ohjauksen palvelujärjestelyjen verkoston ohjauksen suunnittelumekanismit, ohjaustehtävät ja työnjaon?

Esimerkkejä mallin kysymyksistä 3.

III ASIAKKAALLE NÄKYVÄT OHJAUSPALVELUT

TOIMINTA JA JATKUVA OPPIMINEN

- Millainen kokonaisuus organisaation ohjauspalveluiden sisällöistä muodostuu?
- Miten ohjaussisällöt kytkeytyvät opiskelijan muuhun opiskeluun?
- Mitkä ovat organisaation ohjauspalveluiden sisällöt oppilaan/opiskelijan opinpolun eri vaiheessa: ennen opintoja, opintojen alussa, opintojen edetessä, opintojen päättövaiheessa, siirtymävaiheessa työmarkkinoille, seurantavaihe?
- Millainen jatkumo ohjauspalveluista muodostuu oppilaan/opiskelijan opinpolun eri vaiheessa?

Lähteet

Nykänen, S., Karjalainen, M., Vuorinen, R & Pöyliö, L. 2007. Ohjauksen alueellisen verkoston kehittäminen –poikkihallinnollinen ja moniammatillinen yhteistyö voimavarana

<http://ktl.jyu.fi/ktl/ajankohtaista/verkkoj>

Kasurinen, H. & Launikari M. 2007. CHANCES – Opinto-ohjauksen kehittäminen nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi

Promoting young people's full participation in education, employment and society. Communication from the commission to the european parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions
http://eur-lex.europa.eu/lexuriserv/site/en/com/2007/com2007_0498en01.pdf

Nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Valtiontalouden tarkastusviraston toimintatarkastuskertomus 146/2007

Määttä, M. 2007. Yhteinen verkosto? Tutkimus nuorten syrjäytymistä ehkäisevistä poikkihallinnollisista ryhmistä. Helsingin yliopisto. Valtiotieteellinen tiedekunta. (Saatavana netistä)

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Kiitos mielenkiinnostanne!

Seija Nykänen, tutkija
Jyväskylän yliopisto
Koulutuksen tutkimuslaitos
seija.nykanen@ktl.jyu.fi
p. +358 50 428 5290